

УДК: 330.341.1
DOI: 10.60022/3(6)-08S

Бублик Сергій Григорович

кандидат технічних наук

провідний науковий співробітник

ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки

ім. Г. М. Доброва НАН України», Україна

Bublyk Serhii

Candidate of Technical Sciences

Leading Researcher

State Institution "H. M. Dobrov Research Institute for Scientific and Technological Potential

and Science History Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine", Ukraine

ORCID: 0000-0002-8463-9981

Соколова Катерина Юріївна

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти;

ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки

ім. Г. М. Доброва НАН України», Україна.

Sokolova Katerina

PhD Student

State Institution "H.M. Dobrov Research Institute for Scientific and Technological Potential

and Science History Studies of the National Academy of Sciences of Ukraine", Ukraine

ORCID: 0009-0004-4401-3505

АНАЛІЗ ЕВОЛЮЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПОЛЬЩІ ПІСЛЯ ВСТУПУ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Анотація. У статті проаналізовано еволюцію інноваційної політики Польщі після вступу до Європейського Союзу. Встановлено, що вступ до ЄС у 2004 році став визначальним чинником комплексної трансформації економічної та інституційної систем країни, створивши передумови для формування сучасної інноваційної екосистеми. На основі аналізу нормативно-правових змін, інституційних реформ, фінансових механізмів та стратегічних пріоритетів виділено чотири основні етапи розвитку інноваційної політики Польщі: інституційне становлення (2004-2006 рр.), розвиток інноваційної інфраструктури (2007-2013 рр.), перехід до моделі Smart Specialisation (2014-2020 рр.) та етап цифрової й зеленої трансформації (2021-2027 рр.).

Показано, що реалізація зазначених етапів супроводжувалася зростанням витрат на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, розширенням участі бізнесу у фінансуванні досліджень, активним використанням фінансових інструментів Європейського Союзу та покращенням позицій Польщі у міжнародних інноваційних рейтингах. Водночас встановлено, що, попри досягнуті результати, подальший розвиток інноваційної політики потребує посилення механізмів комерціалізації результатів наукових досліджень, зміцнення внутрішніх джерел фінансування інновацій, розвитку людського капіталу та зменшення регіональних диспропорцій. Зроблено висновок, що досвід Польщі підтверджує важливість комплексного поєднання інституційних реформ, довгострокової державної підтримки та ефективного використання інструментів Європейського Союзу для забезпечення сталого інноваційного розвитку.

Ключові слова: інноваційна політика, Польща, Європейський Союз, етапи інтеграції в ЄС, фінансування, інвестиційні фонди.

ANALYSIS OF POLISH INNOVATION POLICY EVOLUTION AFTER JOINING THE EUROPEAN UNION

Abstract. *The article examines the evolution of Poland's innovation policy following its accession to the European Union in 2004. The relevance of the study is determined by the growing importance of innovation policy as a key factor in strengthening national competitiveness and ensuring sustainable economic development. Poland's experience is particularly valuable for Ukraine in the context of European integration and the modernization of its national innovation system.*

The purpose of the study is to analyze the main stages in the evolution of Poland's innovation policy after EU accession and to identify the institutional and financial mechanisms that ensured its effectiveness. The research is based on the analysis of scientific publications, strategic documents, legislative acts, and statistical indicators.

Four stages of Poland's innovation policy are identified: institutional formation (2004-2006), development of innovation infrastructure (2007-2013), transition to the Smart Specialisation model (2014-2020), and digital and green transformation (2021-2027). The proposed periodization is based on changes in EU financial programming periods, institutional reforms, legislative development, and strategic priorities. The study shows that the implementation of innovation policy was accompanied by increased R&D expenditure, greater business participation in innovation financing, effective use of EU financial instruments, and improved positions in international innovation rankings.

The study concludes that the effectiveness of Poland's innovation policy has been ensured through the combination of institutional reforms, long-term public support, and cooperation between government, research institutions, and business. Poland's experience may serve as a useful reference for improving Ukraine's innovation policy in the process of European integration.

Keywords: *innovation policy, Poland, European Union, stages of EU integration, financing, investment funds.*

Постановка проблеми. Інноваційна політика є одним із ключових інструментів соціально-економічного розвитку сучасних держав. В умовах глобалізації та прискореного технологічного прогресу саме інновації визначають конкурентоспроможність національних економік, їхню здатність до структурної модернізації та інтеграції у світовий ринок. Для країн Європейського Союзу розвиток інноваційної системи є не лише економічним пріоритетом, а й стратегічною вимогою для досягнення сталого зростання, передбаченого Лісабонською стратегією та програмами «Європа 2020» і «Horizon Europe». Польща є прикладом країни, яка після вступу до Європейського Союзу здійснила комплексну трансформацію економічної та інституційної систем, що створило передумови для формування сучасної інноваційної екосистеми. Вступ до ЄС у 2004 році став переломним моментом у трансформації її інституційної та економічної структури. Саме з цього періоду почалося системне формування інноваційної політики, орієнтованої на європейські стандарти управління, фінансування та науково-технологічного розвитку.

Важливість дослідження обумовлена не лише позитивними результатами соціально-економічного розвитку Польщі, а й цінністю накопиченого досвіду для країн, що перебувають на етапі інтеграції до ЄС, зокрема для України. Аналіз цього процесу дозволяє зрозуміти, які механізми сприяли зростанню інноваційного потенціалу Польщі, а які стримували його реалізацію.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання еволюції інноваційної політики Польщі після вступу до Європейського Союзу є предметом дослідження як польських, так і зарубіжних науковців. Однак більшість робіт фрагментарно охоплюють окремі аспекти (структурні фонди, податкові стимули, інституційні реформи), а не дають цілісної картини трансформації з 2004 р.

Одними з найбільш цитованих дослідників польської інноваційної політики є М.А.Weresa. У роботі «Policies Supporting Regional Innovation in Poland in 2014-2020: The European and National Perspective» авторка досліджує механізми реалізації регіональної інноваційної політики в межах політики згуртованості ЄС та показує роль структурних фондів у розвитку інноваційної діяльності польських регіонів. Водночас дослідження зосереджується переважно на регіональному вимірі політики та фінансових інструментах підтримки, залишаючи поза увагою довгострокову еволюцію всієї державної інноваційної політики після 2004 року [1].

Подальший розвиток цієї проблематики представлено у праці того ж автора - М.А.Weresa «Research and Development Policy, Innovation Policy, and Industrial Policy: An Interface», де досліджено взаємозв'язок між промисловою, науково-технологічною та інноваційною політикою країн Європейського Союзу. Авторка обґрунтовує необхідність інтегрованого підходу до формування інноваційної політики, однак аналіз має переважно концептуальний характер і не простежує послідовність трансформації польської моделі інноваційної політики після вступу до ЄС [2].

Важливий внесок у дослідження польської інноваційної системи зробив L.Kwieciński, який у роботі «Proinnovative Policy and the National Innovation System: A Case Study from Poland» проаналізував інституційні засади функціонування національної інноваційної системи Польщі. Автор наголошує на необхідності координації державної політики, науки та бізнесу для підвищення інноваційної спроможності країни. Разом із тим основна увага приділена характеристиці інституційної моделі, тоді як питання оцінки результативності окремих етапів державної інноваційної політики практично не розглядаються [3].

Сучасний аналіз розвитку польської інноваційної політики представлено у роботі K.Szczygielski «Innovation Policy in Poland». Автор узагальнює результати реформ інноваційної сфери, аналізує роль Польського агентства розвитку підприємництва (PARP), Національного центру досліджень і розвитку (NCBR), європейських структурних фондів та податкових стимулів для інноваційної діяльності. Водночас дослідження має переважно оглядовий характер і не містить комплексної періодизації розвитку інноваційної політики Польщі, а також не аналізує взаємозв'язок між нормативними змінами, інституційними реформами та кількісними результатами інноваційного розвитку країни [4].

Окремий напрям сучасних досліджень представлений роботою авторів М.Lewandowska, М.А.Weresa та М.Рószkiewicz, присвяченою оцінці ефективності державної фінансової підтримки інноваційної діяльності підприємств країн Європейського Союзу. Автори доводять позитивний вплив публічного фінансування на інноваційну активність підприємств, однак підкреслюють, що результативність такої підтримки значною мірою залежить від рівня розвитку національної інноваційної системи та інституційної спроможності держави. Разом із тим робота не досліджує історичну трансформацію польської інноваційної політики та не розглядає її еволюцію у післявступний період [5].

Таким чином, аналіз сучасної наукової літератури свідчить, що існуючі дослідження переважно висвітлюють окремі аспекти інноваційної політики Польщі - функціонування інноваційної системи, фінансові інструменти підтримки, регіональну політику або діяльність окремих інституцій. Водночас у науковій літературі недостатньо уваги

приділено комплексному аналізу еволюції інноваційної політики Польщі після вступу до Європейського Союзу із виділенням основних етапів її розвитку, характеристикою змін інституційного забезпечення, нормативно-правової бази, механізмів державної підтримки та оцінкою отриманих результатів. Саме вирішенню цих питань присвячене дане дослідження.

Метою статті є аналіз особливостей та етапів еволюції інноваційної політики Польщі після вступу до Європейського Союзу.

Виклад основного матеріалу. Європейська інноваційна політика сформувалася як відповідь на виклики глобальної конкуренції, цифрової трансформації та необхідності підвищення технологічної конкурентоспроможності держав-членів Європейського Союзу. Її особливістю є поєднання наднаціональних механізмів підтримки інновацій із національними програмами розвитку науки, технологій та підприємництва. Для країн Центрально-Східної Європи вступ до Європейського Союзу став визначальним чинником модернізації національних інноваційних систем завдяки доступу до структурних фондів, програм підтримки досліджень та гармонізації законодавства із європейськими стандартами [6].

Еволюція інноваційної політики Польщі після вступу до Європейського Союзу у 2004 році відбувалася поступово та була тісно пов'язана зі зміною фінансових перспектив ЄС, розвитком нормативно-правової бази, створенням нових інституцій підтримки інновацій та трансформацією державних пріоритетів. Саме тому періодизацію розвитку інноваційної політики доцільно здійснювати за такими критеріями [7]:

- зміна програмних періодів фінансування Європейського Союзу;
- прийняття нових стратегічних документів та законодавчих актів;
- створення інституцій підтримки науки й інновацій;
- трансформація державних пріоритетів від інституційного становлення до цифрової та зеленої економіки.

І етап - інституційне становлення (2004-2006 рр.)

Після вступу до ЄС у травні 2004 року одним із першочергових завдань державної політики Польщі стала інтеграція національної інноваційної системи до європейського дослідницького простору. Основні зусилля були спрямовані не стільки на масштабне фінансування інновацій, скільки на створення необхідних інституційних механізмів їх підтримки. Було створено ключові інституції підтримки інновацій, насамперед Польське агентство розвитку підприємництва (PARP) та Національний центр досліджень і розвитку (NCBR), які стали основою сучасної системи державної підтримки науки й підприємництва [6].

У цей період було започатковано системне використання структурних фондів ЄС для модернізації наукової інфраструктури та стимулювання інноваційної діяльності. Основні програми фінансували створення науково-дослідних лабораторій, інкубаторів бізнесу, підготовку кадрів у сфері управління інноваціями [7].

У цей період Польща отримала близько 12,8 млрд євро структурної допомоги ЄС у рамках фінансової перспективи 2004-2006 років, частина яких була спрямована на модернізацію наукової інфраструктури, розвиток лабораторій, центрів трансферу технологій та підтримку підприємництва. Саме в цей час Польське агентство розвитку підприємництва (PARP) почало виконувати функції головного оператора програм підтримки інноваційного бізнесу, а Національний центр досліджень і розвитку (NCBR), створений у 2007 році, став логічним продовженням сформованої інституційної моделі.

Разом із цим показники інноваційної діяльності залишалися відносно низькими. Зокрема, внутрішні витрати на науково-дослідні роботи (GERD) становили лише 0,56 % ВВП, що майже втричі поступалося середньому рівню Європейського Союзу.

Отже, перший етап характеризувався переважно формуванням організаційних передумов майбутнього інноваційного розвитку, а не безпосереднім зростанням інноваційної активності [5].

Цей етап можна охарактеризувати як перехідний - країна заклала правову та організаційну базу для майбутньої системної інноваційної політики.

II етап - розвиток інноваційної інфраструктури (2007-2013 pp.)

Другий етап пов'язаний із реалізацією Операційної програми «Інноваційна економіка» (Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, POIG), фінансованої за рахунок Європейського фонду регіонального розвитку. Програма стала одним із головних інструментів модернізації польської економіки, спрямованої на підвищення її конкурентоспроможності через інновації та технологічні зміни.

Загальний бюджет програми становив 9,71 млрд євро, з яких понад 8,25 млрд євро було профінансовано Європейським фондом регіонального розвитку. Основні кошти були спрямовані на розвиток дослідницької інфраструктури, підтримку технологічних парків, бізнес-інкубаторів, центрів трансферу технологій, а також стимулювання співпраці між університетами та підприємствами.

Результативність реалізації зазначених програм підтверджується статистичними показниками. Якщо у 2013 році витрати на НДДКР становили 0,87 % ВВП, то вже у 2020 році вони зросли до 1,39 %, а у 2023 році - приблизно до 1,56 % ВВП. Одночасно суттєво змінилася структура фінансування досліджень: частка підприємницького сектору перевищила 60 %, тоді як на початку 2000-х років вона становила близько чверті загального фінансування. Це свідчить про поступовий перехід до моделі, у якій саме бізнес став одним із ключових драйверів інноваційної діяльності [5].

Характерною особливістю другого етапу стало посилення співпраці між наукою та бізнесом, поява механізмів грантової підтримки для компаній, які впроваджували нові технології. Реалізація програми сприяла посиленню позицій Польщі серед країн Центрально-Східної Європи, що підтверджується зростанням витрат на НДДКР, розширенням інноваційної інфраструктури та покращенням міжнародних рейтингових показників.

III етап - перехід до моделі Smart Specialisation (2014-2020 pp.)

Наступний етап пов'язаний із впровадженням концепції Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation (RIS3), яка стала обов'язковою умовою отримання фінансування з Європейських структурних та інвестиційних фондів [7].

Протягом фінансової перспективи 2014-2020 років Польща отримала близько 82,5 млрд євро коштів Політики згуртованості ЄС - найбільший обсяг серед усіх держав-членів.

У цей період основний акцент було перенесено з розвитку інфраструктури на концентрацію ресурсів у тих секторах економіки, де регіони мали конкурентні переваги. Усі воєводства розробили власні стратегії Smart Specialisation, що сприяло децентралізації інноваційної політики.

Кількісні показники також свідчили про підвищення ефективності державної політики. Внутрішні витрати на НДДКР (GERD) збільшилися з 1 % ВВП у 2015 році до 1,39 % ВВП у 2020 році. Одночасно зростав рівень участі польських організацій у програмах Horizon 2020, активізувалася діяльність венчурних фондів, а університети дедалі активніше залучалися до комерціалізації результатів досліджень [5].

На цьому етапі державна підтримка була спрямована на програми комерціалізації наукових досліджень, інкубатори стартапів і венчурні фонди. Розширилася участь Польщі у програмах Horizon 2020, що сприяло міжнародній науковій кооперації. Результатом стало підвищення позицій Польщі у Європейському інноваційному індексі, зростання обсягу інвестицій у R&D, а також формування мережі сучасних інноваційних кластерів.

IV етап - цифрова та зелена трансформація (2021-2027 рр.)

Сучасний етап розвитку інноваційної політики Польщі характеризується орієнтацією на цифрову трансформацію, енергетичні інновації та сталий розвиток. Уряд розробив низку стратегічних документів – «Польща 2030», «Польський лад», а також Національну стратегію розвитку штучного інтелекту, які визначають напрями руху до «економіки знань». Цей етап характеризується переходом до нової моделі інноваційної політики, яка відповідає стратегічним цілям European Green Deal, Digital Europe та Horizon Europe.

У межах фінансової перспективи 2021-2027 років Польща отримала близько 76 млрд євро коштів Політики згуртованості ЄС, а також майже 60 млрд євро в рамках Національного плану відновлення (КРО), значна частина яких спрямовується на цифровізацію економіки, розвиток штучного інтелекту, зеленої енергетики, водневих технологій та цифрової інфраструктури [8].

Разом із цим держава активно розширює податкові стимули для інноваційної діяльності (Ulga B+R, IP Box), підтримує розвиток стартапів, венчурного фінансування та програм цифрових компетентностей населення.

Одним із результатів реалізації зазначених заходів став розвиток стартап-екосистеми країни. За даними StartupBlink Global Startup Ecosystem Index 2024, Польща входить до топ-30 стартап-екосистем світу, а Варшава, Краків і Вроцлав належать до найбільш динамічних центрів розвитку технологічного підприємництва Центрально-Східної Європи. Це є свідченням підвищення ефективності механізмів державної підтримки інноваційної діяльності, розвитку венчурного фінансування та формування сприятливого середовища для створення й масштабування технологічних компаній.

У той же час позитивна динаміка простежується і за патентною активністю. За даними European Patent Office, кількість патентних заявок, поданих заявниками з Польщі, зросла з близько 470 у 2004 році до понад 690 у 2023 році, що свідчить про поступове зміцнення науково-технологічного потенціалу країни та зростання результативності інноваційної діяльності [8].

Таким чином, еволюція інноваційної політики Польщі після вступу до ЄС характеризувалася поступовим переходом від створення інституційної бази до формування комплексної системи підтримки інновацій, орієнтованої на цифрову трансформацію, сталий розвиток та активне залучення бізнесу до інноваційної діяльності.

Ефективність цієї еволюції підтверджується не лише змінами законодавства, а й кількісними показниками. Зокрема, внутрішні витрати на НДДКР зросли з 0,56 % ВВП у 2004 році до понад 1,5 % ВВП у 2023 році, значно збільшилися обсяги фінансування інновацій за рахунок фондів ЄС, розширилася участь бізнесу у фінансуванні досліджень та покращилися міжнародні позиції Польщі в інноваційних рейтингах. Водночас аналіз статистичних показників свідчить, що країна поки що перебуває у групі Moderate Innovators, а тому основними викликами залишаються підвищення частки приватних інвестицій у НДДКР, розвиток високотехнологічного експорту та збільшення комерціалізації результатів наукових досліджень [8].

Розглянуті етапи відображають зміну стратегічних пріоритетів державної інноваційної політики. Водночас для пояснення причин досягнутих результатів необхідно проаналізувати інституційно-фінансовий механізм, який забезпечував реалізацію відповідних реформ.

Реалізація зазначених етапів стала можливою завдяки функціонуванню ефективного інституційно-фінансового механізму, який забезпечує взаємодію державних органів, наукових установ, бізнесу та європейських партнерів.

Ключову роль у формуванні та реалізації інноваційної політики відіграють Міністерство розвитку і технологій, Національний центр досліджень і розвитку (NCBR),

Польське агентство розвитку підприємництва (PARP) та Польське агентство інвестицій і торгівлі (PAIH). Ці інституції координують державну політику у сфері науки, технологій та підприємництва, фінансують прикладні дослідження, підтримують інноваційні підприємства, сприяють трансферу технологій і залученню інвестицій [9].

Важливою складовою польської інноваційної екосистеми є університети та науково-дослідні установи, які через центри трансферу технологій, бізнес-інкубатори й академічні стартапи забезпечують комерціалізацію результатів досліджень. Водночас приватний сектор став одним із головних драйверів інноваційного розвитку, активно інвестуючи у НДДКР, створюючи корпоративні дослідницькі центри та розвиваючи співпрацю з університетами [10].

Фінансову основу інноваційної політики становлять структурні фонди ЄС, програми Horizon Europe, інструменти Європейського інвестиційного банку та національні програми підтримки інноваційного підприємництва. Важливим механізмом реалізації державної політики також є державно-приватне партнерство (ДПП), яке забезпечує спільне фінансування досліджень, розвиток технологічних парків, інноваційних кластерів і венчурного фінансування [11].

Таким чином, польська модель інноваційної політики ґрунтується на узгодженій взаємодії держави, науки, бізнесу та фінансових інституцій, що створило передумови для розвитку сучасної інноваційної екосистеми та підвищення інноваційної спроможності країни.

Ефективність реалізованих заходів підтверджується також міжнародними рейтингами. Відповідно до European Innovation Scoreboard 2024, Польща належить до групи Moderate Innovators. Якщо у середині 2010-х років її інтегральний показник становив близько 56 % від середнього рівня Європейського Союзу, то у 2024 році він зріс приблизно до 75 % середнього показника ЄС. Хоча Польща ще поступається країнам-лідерам, темпи її інноваційного розвитку залишаються одними з найвищих серед держав Центральної та Східної Європи [8].

Попри позитивну динаміку, інноваційна система Польщі стикається з низкою об'єктивних проблем і ризиків, що стримують її подальший розвиток, серед яких [12]:

1. Низький рівень комерціалізації наукових результатів.

Однією з головних проблем залишається розрив між наукою і бізнесом. Значна частина наукових розробок не доходить до стадії впровадження через слабку взаємодію між університетами та підприємцями, бюрократичні бар'єри, нестачу менеджерів інновацій і механізмів патентного захисту. Часто науковці не мають практичного досвіду у просуванні своїх винаходів на ринок.

2. Відтік кадрів і нестача висококваліфікованих фахівців.

Хоча Польща інвестує у розвиток людського капіталу, «відтік мізків» залишається серйозною проблемою. Значна частина молодих дослідників і IT-фахівців переїжджають працювати до Німеччини, Великої Британії чи Скандинавських країн. Це створює дефіцит інженерних і наукових кадрів, особливо у сфері високих технологій.

3. Нерівномірність розвитку регіонів.

Інноваційна активність у Польщі сконцентрована переважно у великих містах - Варшаві, Кракові, Вроцлаві, Познані. Натомість периферійні регіони залишаються поза інноваційними процесами, маючи обмежений доступ до фінансування, інфраструктури та кваліфікованих кадрів. Це призводить до регіональної диспропорції у розвитку науково-технологічного потенціалу.

4. Залежність від зовнішнього фінансування.

Значна частина інноваційних програм Польщі фінансується за рахунок фондів ЄС. Хоча це дозволило швидко розвинути інфраструктуру, у довгостроковій перспективі така залежність може стати ризиком. Зменшення обсягів фінансування після завершення

поточного бюджетного періоду ЄС може створити виклики для стабільності інноваційної системи.

5. Обмежений рівень власних венчурних інвестицій.

Польський венчурний ринок хоча й розвивається, все ще поступається за масштабами країнам Західної Європи. Недостатня кількість приватних інвесторів і слабкий розвиток фондового ринку обмежують можливості масштабування стартапів та залучення ризикового капіталу [12].

Таким чином, попри значний прогрес у розвитку інноваційної політики, Польща стоїть перед необхідністю поглиблення структурних реформ, спрямованих на зміцнення національного наукового потенціалу, розвиток внутрішніх джерел фінансування, активізацію регіональних інновацій та подолання кадрового дефіциту. Лише за умов збалансованої інтеграції внутрішніх і зовнішніх чинників країна зможе зберегти динаміку інноваційного зростання у довгостроковій перспективі.

Висновки. Проведене дослідження показало, що еволюція інноваційної політики Польщі після вступу до Європейського Союзу мала послідовний і системний характер та відбувалася у чотири основні етапи: інституційне становлення, розвиток інноваційної інфраструктури, перехід до моделі Smart Specialisation і сучасний етап цифрової та зеленої трансформації. На кожному з них удосконалювалися механізми державної підтримки, фінансування та інституційного забезпечення інноваційної діяльності.

Результати дослідження свідчать, що ефективність інноваційної політики Польщі забезпечувалася комплексним поєднанням інституційних реформ, фінансової підтримки Європейського Союзу, активної взаємодії держави, науки й бізнесу та послідовної реалізації стратегічних пріоритетів розвитку. Це підтверджується зростанням витрат на НДДКР, розвитком інноваційної інфраструктури та покращенням позицій країни у міжнародних інноваційних рейтингах.

Водночас Польща ще не належить до групи європейських лідерів інновацій, що зумовлює необхідність подальшого розвитку механізмів комерціалізації наукових результатів, зміцнення внутрішніх джерел фінансування та зменшення регіональних диспропорцій. Досвід Польщі є цінним для України, оскільки демонструє важливість комплексного поєднання інституційних реформ, ефективного використання фінансових ресурсів ЄС та довгострокової державної підтримки інноваційного розвитку.

Література

1. Weresa M.A. Policies Supporting Regional Innovation in Poland in 2014-2020: The European and National Perspective. *New Cohesion Policy of the European Union in Poland*. 2014. P. 77-89.
2. Weresa M.A. Research and Development Policy, Innovation Policy, and Industrial Policy: An Interface. *The New Industrial Policy of the European Union*. 2017. P.187-204.
3. Kwieceński L. Proinnovative Policy and the National Innovation System: A Case Study from Poland. *Central and Eastern European Review*. 2014. Vol. 8. P. 11-40.
4. Szczygielski K. Innovation Policy in Poland. *ifo DICE Report*. 2020. Vol. 17. No. 4. P. 7-9.
5. Lewandowska M., Weresa M. A., Rószkiewicz M. Evaluating the Impact of Public Financial Support on Innovation Activities of European Union Enterprises: Additionality Approach. *International Journal of Management and Economics*. 2022. Vol. 58. No. 3. P. 248-266.
6. Вацьковські К.С., Гордієнко Л.Ю. Державна інноваційна політика Польщі. Державне управління інноваціями: проблеми, технології, перспективи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. м.Харків: ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2018. С. 1-8.

7. Федірко О., Федірко Н. Еволюція інноваційної політики ЄС. *Міжнародна економічна політика*. 2021. № 2. С. 75-98.

8. Zavorská Z., Bykova A., Grieveson R., Guadagno F. Toward Innovation-driven Growth: Innovation Systems and Policies in EU Member States of Central Eastern Europe: Research Report. Vienna: The Vienna Institute for International Economic Studies (WIIW) / Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche, 2024. 121 p.

9. Wojnicka-Sycz E., Sycz P. Public innovation policy and other determinants of innovativeness in Poland. *Innovation Journal*. 2016. Vol.21, No.3. P. 1-23.

10. Karpińska A. Innovation and science dilemmas. Unintended consequences of innovation policy for science: Polish experience. *Cogent Social Sciences*. 2020. Vol.6, No.1. P. 1-19.

11. Woźniak M. Evaluation for innovation policies: case study of Polish subsidy program in EU perspective 2021-2027. *Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne*. 2019. P.1-14.

12. Шуба Т. П., Луняка В. А., Сашкова А. О. Шлях економічного розвитку Польщі до та після вступу до Європейського Союзу. *Економіка і суспільство*. 2017. № 13. С. 150-156.

References

1. Weresa, M.A. (2014) Policies Supporting Regional Innovation in Poland in 2014–2020: The European and National Perspective. *New Cohesion Policy of the European Union in Poland*, 77-89.

2. Weresa, M.A. (2017) Research and Development Policy, Innovation Policy, and Industrial Policy: An Interface. *The New Industrial Policy of the European Union*, 187-204.

3. Kwieciński, L. (2014) Proinnovative Policy and the National Innovation System: A Case Study from Poland. *Central and Eastern European Review*, 8, 11-40.

4. Szczygielski, K. (2020) Innovation Policy in Poland. *ifo DICE Report*, 17(4), 7–9.

5. Lewandowska, M., Weresa, M.A., Rószkiewicz, M. (2022) Evaluating the Impact of Public Financial Support on Innovation Activities of European Union Enterprises: Additional Approach. *International Journal of Management and Economics*, 58(3), 248-266.

6. Vatskovski, K.S., Hordiienko, L.Yu. (2018) Derzhavna innovatsiina polityka Polshchi [State innovation policy of Poland]. *Derzhavne upravlinnia innovatsiinykh tekhnolohii, perspektyvy* - Public Administration of Innovations: Problems, Technologies, Prospects: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference, 1-8. [in Ukrainian]

7. Fedirko, O., Fedirko, N. (2021) Evoliutsiia innovatsiinoi polityky YeS [Evolution of the EU innovation policy]. *Mizhnarodna ekonomichna polityka - International Economic Policy*, 2, 75-98. [in Ukrainian]

8. Zavorská, Z., Bykova, A., Grieveson, R., Guadagno, F. (2024) Toward Innovation-driven Growth: Innovation Systems and Policies in EU Member States of Central Eastern Europe: Research Report. Vienna: The Vienna Institute for International Economic Studies (WIIW) / Wiener Institut für Internationale Wirtschaftsvergleiche, 121 p.

9. Wojnicka-Sycz, E., Sycz, P. (2016) Public innovation policy and other determinants of innovativeness in Poland. *Innovation Journal*, 21(3), 1-23.

10. Karpińska, A. (2020) Innovation and science dilemmas. Unintended consequences of innovation policy for science: Polish experience. *Cogent Social Sciences*, 6(1), 1-19.

11. Woźniak, M. (2019) Evaluation for innovation policies: case study of Polish subsidy program in EU perspective 2021–2027. *Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne - Polish Evaluation Society*, 1-14. [in Polish]

12. Shuba, T.P., Luniaka, V.A., Sashkova, A.O. (2017) Shliakh ekonomichnoho rozvytku Polshchi do ta pislia vstupu do Yevropeiskoho Soiuzu [The path of Poland's economic development after the accession to the European Union]. *Ekonomika i suuspilstvo*, 13, 150-156.

development before and after accession to the European Union]. *Ekonomika i suspilstvo - Economy and Society*, 13, 150-156. [in Ukrainian]

Отримано: 20.04.2026

Прийнято до публікації: 30.04.2026

Опубліковано: 31.05.2026